

Posudek oponentky
na disertační práci Ing. Pavla Rosenlachera

Využití Eye Trackingu při analýze zrakového vnímání studijních materiálů ve vztahu k typologii osobnosti

Školitel: prof. RNDr. Eva Milková, Ph.D.

Předmětná práce je disertační práce ve vědním oboru Informační a komunikační technologie ve vzdělávání.

Problematika digitálního vzdělávání či vzdělávání s využitím digitálních technologií získala na významu zejména během a po pandemii Covid-19. Byly skloňovány různé přístupy k výuce. Jednou z možností je více zacílit na tvorbu a kvalitu učebních textů a materiálů. Téma předložené disertační práce je tedy aktuální a má zcela určitě potenciál využití v pedagogické praxi.

Základní formální charakteristika disertační práce

Vlastní práce čítá 117 stran textu včetně odborných zdrojů a dále obsahuje 9 příloh. Tato část je poměrně rozsáhlá a doplňuje vlastní text práce. Autor čerpal z velké řady zdrojů zahraničních i tuzemských. Práce je logicky strukturovaná, řazení jednotlivých kapitol odpovídající. Z typografického pohledu je práce zpracována vcelku dobře na požadované úrovni. Drobnou připomínku mám k popisu obrázků, který je nad obrázkem.

Cíle práce, vymezení výzkumného problému

V Úvodu práce je zdůvodněna aktuálnost tématu, vztah autorky k problematice a je stručně popsán obsah práce a zejména výchozí strategie autora. Koncepti práce je věnována samostatná kapitola, kde je vymezen výzkumný problém a uvedeny cíle práce. Jsou zde charakterizovány výzkumné metody, což je vhodnější uvádět u empirické části. V závěru kapitoly autor poukazuje na potenciální přínos práce, což je velmi nestandardní a bylo by vhodnější uvést tuto skutečnost v závěru práce. Cíle práce jsou formulovány jasně a jsou splnitelné.

Použité výzkumné metody

Autor popisuje design výzkumu v kapitole 4, nicméně v první kapitole je jedna podkapitola zaměřena na charakteristiku výzkumných metod. Jako metody byly zvoleny standardizované dotazníky EPI, WAIS-R, písemné a online dotazování a individuální polostrukturovaný rozhovor. Z toho vyplývá, že byl zvolen smíšený design výzkumu.

Výsledky disertační práce

- Teoretická část

Autor se podrobně věnuje vymezení a charakteristice pojmů Eye Tracking (včetně popisu aktivit oka, přístrojů pro snímání aktivit oka a jejich technickým specifikacím) a typologiím osobnosti, přičemž jako výchozí uvádí Eysencovu typologii. Popisuje kognitivní procesy. Jako odrazový můstek a adekvátní základ pro empirickou část práce vnímám Přehledovou studii, Autor jasně uvádí kritéria výběru publikací a následně přehledně na základě zvolených kritérií, prezentuje výzkumné práce. U uváděných studií nechybí stručný popis výzkumného výběru a zvolené metody výzkumu

- Výzkumná část

Výzkumná (empirická) část je zpracována v kapitolách 4 až 6. Kapitola 4 má název design výzkumu, metody zpracování a způsoby řešení. Zde postrádám stručné zopakování cílů výzkumu, byť je v úvodu práce, pro kompaktnost empirické části bych toto považovala za vhodné. V úvodu této kapitoly jsou určité nepřesnosti např. je uvedeno, že byla provedena dvě kvalitativní šetření, ale postrádám odpovídající zpracování těchto šetření. Dále autor píše: „mezi výzkumné metody a nástroje patřila analýza dat...“, analýza dat nepatří mezi výzkumné metody a nástroje. Poměrně rozsáhlá je charakteristika textů, kde mám drobnou formální připomínku k číslování kapitol do čtvrté úrovně (není zcela v souladu s normou). Analýza a vyhodnocení výzkumných dat je po formální stránce zpracováno na odpovídající úrovni. Vzhledem k velikosti výběru je trochu zavádějící uvádět relativní četnosti (např. s. 98, kde je pracováno s 19 vyplněnými dotazníky). Jsou podrobně popsány nestandardizované dotazníky, tento popis se v práci opakuje (s. 96 a 98).

Autor v textu několikrát zmínil, že i jiné studie mají poměrně malý výzkumný výběr. Bylo by vhodné uvést obecně limity výzkumu jako samostatnou podkapitolu (je uvedeno jako součást diskuse). Zde mám drobnou připomínku k větě *...“což však nesnižuje kvalitu získaných dat a jejich významnost z hlediska dosažení cílů disertační práce...”* takové vyjádření bych nechala na oponentech práce.

Formální stránka práce

Po formální stránce má práce odpovídající úpravu. Tabulky i obrázky jsou čitelné a přehledně koncipované. V práci jsou určité jazykové nepřesnosti a chyby (s. 45, 85, 86, 87, 106, 108)

Význam disertační práce pro společenskou praxi a pro další rozvoj oboru

Ve své disertační práci autor prokázal, že dokáže na základě práce s odbornými zdroji, navrhnout a realizovat pedagogický výzkum. Řešené téma je zajímavé, užitečné pro pedagogickou praxi.

Náměty a doporučení pro obhajobu:

Můžete upřesnit typ výzkumného výběru?

Několikrát bylo použito slovo efektivita (např. v závěru: „...při efektivnějším předávání informací studentům...“). Můžete vymežit, jak chápete význam slova efektivita?

Jaká zjištění považujete za překvapující?

Co ze své disertační práce využijete ve své praxi?

Na základě uvedených faktů **doporučuji** disertační práci Ing. Pavla Rosenlachera k obhajobě. V případě úspěšné obhajoby předložené disertační práce navrhuji, aby Ing. Pavlu Rosenlacherovi byl udělen akademický titul **PhD.** ve studijním oboru Informační a komunikační technologie ve vzdělávání.

V Hradci Králové 5. červa 2023

doc. PaedDr. Martina Maněnová